

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania
gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca
się 60 halerczy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie. 2 K 50 h. | z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „ | wysyłką . . 9 „ — „
rocznie . . 30 „ — „ | pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h.
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy
lub jego miejsce 24 hal. Nadstane za wiersz pe-
titowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz
2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. —
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy
tłustymi czcionkami liczą się podwójnie. Numer
pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.

Nr. 1047.

Lwów, środa 18. grudnia 1912.

Rok II.

Chmury i słońce w Londynie.

Znów złe widoki rokowań pokojowych. — Pogadanka ambasado-
rów rozpoczęta.

Parlament w permanencyi.

Lwów, 18. grudnia.

(=) Na razie nie padł jeszcze z Londynu zdecydowany promień światła, cała „sytuacja” ukryta jest w gęstej londyńskiej mgie przed oczyma, ciągle jeszcze zaniepokojonej Europy.

Niektóre wiadomości kazałyby nawet wnieść, że zaniepokojenie to otrzyma nową podniecie w rozbiciu się rokowań pokojowych, na co ponoć się zanosi. W każdym razie nie nastąpi to bez wyciepania wszystkich środków ze stron obu. Wiadomo zaś, że ani Turcyja ani tembardziej Związkowi do podjęcia wojny się nie spieszą.

Wczoraj rozpoczęła się w Londynie długo zapowiadana pogadanka ambasadorów wielkich mocarstw, ona też może bardziej zaważyć na szali wypadków, niż rokowania pokojowe.

Coraz spokojniejsze natomiast przychodzą wieści z Serbii. Słowa nowego posła serbskiego w Wiedniu, które podajemy w depeszy, nie są wprawdzie niczem nowem, ale świadczą bądź co bądź o umacnianiu się prądu pokojowego w Serbii. Gdyby tylko można się wszechstronnie zabezpieczyć przed niespodziankami...

Wiedeń. (Tel. wł.) „Slav. Corr.” donosi, że min. Berchtold przyjął wczoraj deputację z Węgierskiego Hradyszcza, do której powiedział: Starałem się ze wszystkich moich sił zachować monarchii pokój i mam niewzruszone przekonanie, że i na przyszłość pokój da się utrzymać.

Serbia się uśmiecha.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. W. Abendblatt” zamieszcza wywiad z nowomianowanym posłem serbskim w Wiedniu Jovanoviczem, który rzekł: Sądzę z całą pewnością, że kwestye bieżące będą załatwione ku obustronnemu zadowoleniu, nie widzę wprost powodu, dla którego to nie miałyby nastąpić. Wszyscy poważni ludzie w Serbii są przekonani, że Serbia musi ze swym wielkim sąsiadem żyć w przyjaźni. Także sprawa Albanii i portowa da się załatwić zadowalająco.

Na zapytanie, dlaczego mimo usposobienia pokojowego w Serbii prasa występuje agresywnie, rzekł dyplomata:

— Prasa to jest osobny rozdział dla siebie. Prasa nacjonalistyczna całego świata ma zwyczaj przesadzania i dlatego działa, niestety, szkodliwie. Nie chcę zresztą o tej sprawie mówić.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Zeit” donosi, że rząd Serbii ma zamiar zaproponować Anglii zajęcie Durazzo i Alessio na czas aż do załatwienia sporu Serbii z Austrią.

Belgrad. (Tel. wł.) W prasie panuje już ton spokojniejszy. Oficjalne dzienniki przeczą wiadomościom zagranicy, jakoby Serbia gotowała się do wojny i wyrażają zdanie, że kwestye sporne będą pokojowo załatwione.

Rokowania pokojowe.

Londyn. (TBK). Przed śniadaniem, które odbyło się po zgromadzeniu delegatów pokojowych w pałacu St. James, odbyły się nieobowiązuje konferencje. Omawiano także stanowisko, jakie Turcyja zamierza zająć wobec Greków. Jest powód do przyjęcia, że trudności w tym punkcie zostały usunięte. Sprawy warunków pokojowych nie poruszono; także nie wymieniono oficjalnie pełnomocnictw delegatów.

Londyn. (TBK). Stosownie do postanowienia, według którego obradami kierować mają członkowie konferencji według alfabetu państw, biorących w konferencji udział, prezydent sobrania bułgarskiego Daneu otworzył wczoraj o g. 11 rano obrady konferencji pokojowej. Na pierwszym punkcie porządku obrad stoi sprawa zbadania pełnomocnictw, poczem mają być omawiane kwestye formalne. Delegaci starają się jak najrychlej przystąpić do obrad merytorycznych.

Londyn. (TBK). Dalszy ciąg obrad konferencji pokojowej odroczono do czwartku.

Londyn. (B. Reutersa). Oficjalnie donoszą, że odroczenie konferencji pokojowej nastąpiło do czwartku z tego powodu, aby delegaci tureccy mogli porozumieć się ze swym rządem, ponieważ otrzymali instrukcje, upoważniające ich do prowadzenia rokowań tylko z delegatami tych trzech państw bałkańskich, które podpisały zawieszenie broni.

Londyn. (TBK). Delegaci tureccy o godz. 1 w południe opuścili pałac w St. James, gdy

inni jeszcze pozostali. Gdy i ci opuścili pałac, odmówili wszelkich wyjaśnień zwracającym się do nich dziennikarzom.

Londyn. (B. Reutersa). Wczorajsza konferencja pokojowa upłynęła bez trudności, a pełne porozumienie między delegatami trwało aż do końca, jakkolwiek wywołało wielkie zdziwienie, że delegaci tureccy nie otrzymali od swego rządu dokładnych instrukcji, choć stanowisko Greków wobec zawieszenia broni było powszechnie znane. Delegaci tureccy zaproponowali, aby, zanim otrzymają pełne instrukcje od swego rządu, delegaci Związku państw bałkańskich przedstawili im swoje żądania. Na to delegaci państw bałkańskich oświadczyli, że byłoby to bezcelowe, gdyż, jeśli delegaci tureccy nie mogą rokować ze wszystkimi czterema państwami, to rokowania wogóle odbyć się nie mogą.

Konstantynopol. (TBK). Słychać, że tureckie okręty transportowe stoją przygotowane do przewozu wojska. Miejsce, dokąd wszystko to ma być przetransportowane, dotychczas nieznane.

Londyn. (Tel. wł.) Coraz bardziej mnożą się oznaki, że rokowania pokojowe mogą zakończyć się ponownym wybuchem wojny. Dr. Dillon podaje w „Daily Tel.” rozmowę z jednym z delegatów, który oświadczył, że rokowania nie doprowadzą do celu a Związek będzie musiał znów chwycić za broń.

Wojna podczas rokowań.

Konstantynopol (TBK). Dowódca wojsk na wyspie Mitylene telegrafuje, że w poniedziałek o 9. przed południem greckie okręty bombardowały port Molyvos na tej wyspie. Budynki urzędu cłowego i Dette publique, dwa sklepy, piekarnia, dwie kawiarnie i jeden hotel zapaliły się. Kilka domów i zkładów jest uszkodzonych. Ofiar w życiu ludzkim niema.

Ateny (Ag. ateńska). Oficer pancernika „Averos” zapewnia, że pancernik turecki „Heiredin Barbeross” trafiony został przez pocisk floty greckiej.

Konstantynopol (TBK). Jak słychać ministerstwo wojny otrzymało od komendanta floty

tureckiej telegram, donoszący, że wczoraj rano flota turecka stoczyła bitwę z flotą grecką. Po godzinnej walce spostrzono płomień na przedniej części pancernika greckiego „Averos”. Pancernik wkrótce pochylił się na prawy bok. Inne okręty greckie cofnęły się zabierając ze sobą pancernik „Averos”.

Konferencja ambasadorów.

Londyn. (TBK). Konferencja ambasadorów rozpoczęła wczoraj o godz. wpół do 4-tej po południu obrady w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych.

Londyn. (Biuro Reutersa). Ambasadorowie mieli wczoraj konferencję u sekr. Greya, na której uchwalono ogólne zasady mającej się odbyć osobnej konferencji. Reuter dowiadywa się ze źródła dyplomatycznego, że każda uchwała będzie powzięta „ad referendum”.

Parlament obraduje dzień i noc.

Sprawa uniwersytetu i reformy.

Odwołane posiedzenie.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczoraj popołudniu miała się odbyć w parlamencie konferencja polsko-ruska, przy udziale ministra oświaty Hussarka, min. Długosza, pp. Jaworskiego, K. Lewickiego i Kolessy. O oznaczonej godzinie zjawił się p. Jaworski i oświadczył, że konferencja nie będzie się mogła odbyć, ponieważ polscy delegaci nie ukończyli jeszcze narad w tej sprawie, a narady toczą się dalej. Po kwadransie zjawił się też min. Zaleski, który oświadczył, że min. Hussarek uległ wypadkowi i nie może przybyć.

Stanowisko konserwatystów.

Wiedeń (Tel. wł.) Klub konserwatystów przyjął wniosek p. Halbana, proponujący zmianę tekstu orędzia w ten sposób, by stwierdzenie polskości uniwersytetu było jeszcze jaśniej sprecyzowane, niż to zawiera ostatni tekst. Równocześnie jednak w uchwale klub stwierdził, że ostatni tekst jest zupełnie odpowiadający żądaniom społeczeństwa co do zabezpieczenia polskiego charakteru uniwersytetu, że stoi na linii majowych uchwał Koła i jego warunkom co do polskości uniwersytetu. Dalej zaznacza uchwała klubu, że gdyby wniosek p. Halbana miał stanowić przeszkodę w dojściu do porozumienia, to będzie natychmiast cofnięty.

Wniosek p. Halbana mimo takiej uchwały interpretującej, nie przeszkadza wszechpolakom głosić, że konserwatyści zostali przez nich zmuszeni do cofnięcia się na całej linii i do izolowania prezesa Koła.

Figielki Eksc. Głabińskiego.

Wiedeń. (Tel. wł.) Przedwczorajszy wstępny artykuł „Słowa Polskiego” wywołał w Kole polskiem wielką wesołość. Autor tego artykułu — zapewne sam p. Głabiński — pisze, że na konferencji w dniu 5 grudnia w obecności ministra Hussarka został przedstawiony tekst nowego orędzia cesarskiego przez ministra Długosza. Przedtem dokonano na osobie dr. Głabińskiego dwu zamachów, jednego dokonał min. Długosz w garderobie, ciągnąc gwałtem Ekscelencję na posiedzenie, sprawca drugiego zamachu w kurytarzu był p. German, który okazał mu tekst orędzia. Dr. Głabiński przyznaje wprawdzie, że już w kilkunastu minutach zorientował się, że tekst ten jest niekorzystny, na konferencji podtrzymał to twierdzenie, projektu nie uznał i unył ręce od wszystkiego.

Ta zgwałcona niewinność nie przystoi dr. Głabińskiemu, gdyż jak powszechnie wiadomo, brał czynny udział w konferencji, w dyskusji zabierał głos, zgodził się na delegowanie pp. Jaworskiego i Długosza do dalszych rokowań z Rusinami. Tymczasem dr. Głabiński tak rzecz przedstawia, jakoby na owej konferencji nie mówiono zupełnie o meritum sprawy. Trudno zaiste przypuścić, by na dwugodzinnej

obradzie będącej poufną, przedmiotem obrad będą prawdopodobnie sprawy drażliwsze. Spodziewają się, że stała i szybka wymiana zdań między zastępcami mocarstw będzie miała wpływ korzystny i uspokajający na opinię publiczną w Europie i będzie mogła urzeczywistnić żądanie rozwiązania istniejących kwestii przy utrzymaniu pokoju.

Londyn. (TBK). Niemiecki ambasador ks. Lichnowski odwiedził wczoraj aust.-węg. ambasadora hr. Mensdorffa.

Londyn. (Tel. wł.) Tutejsza prasa, zwłaszcza „Times”, krytykuje ostro stanowisko Austro-Węgier, które wobec umiarkowanej jej postawy uważa za niewytłumaczone.

Bukareszt. (TBK). Agencja rumuńska zaprzecza wiadomości o wyjeździe posła rumuńskiego z Konstantynopola do Londynu.

konferencji mówiono tylko o delegowaniu min. Długosza i p. Jaworskiego.

Konserwatyści i ludowcy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wczoraj obradowały cały ranek wszystkie kluby polskie w sprawie reformy wyborczej i uniwersytetu ruskiego. Najdłuższą radzili konserwatyści, bo rano i po południu i jak słysząc, uchwalili ostatecznie wydelegować p. Abrahamowicza do rokowań w sprawie reformy z ludowcami. Różnice, jakie oba stronnictwa dzielą są mniej więcej następujące:

1) Konserwatyści godzą się tylko na 98 mandatów z kuryi wiejskiej, ludowcy żądają ich 100;

2) Ludowcy godzą się na najwyżej 10 okręgów dwumandatowych, projekt kompromisowy mówi o 17;

3) w kwestyi grunty ludowcy godzą się na niższe opłaty obszarów dworskich, nie tak jednak daleko, jak tego życzą sobie konserwatyści.

Rusini przystępują do obstrukcji.

Wiedeń. (Tel. wł.) Związek ukraiński wydał wczoraj następujący komunikat: Nieprzejednanie stanowisko Koła polskiego w sprawie uniwersytetu ruskiego wywołało w Związku posłów ukraińskich wszystkich frakcyi wielkie rozgorzczenie. Na wczorajszym posiedzeniu Związku dano jędnomyślnie wyraz temu bardzo rozgorzcomu usposobieniu i uchwalono, że stanowisko Związku wobec ustawy o świadczeniach wojennych uznaje się za wiążące cały Związek. Wczoraj wie zorem pp. Konstanty Lewicki, Wasiko i Łahotyński udali się do prezydenta gabinetu, z którym konferowali półtorej godziny. Po tej konferencji Związek zebrał się na posiedzenie, na którym uchwalili głosować przeciw ustawie o świadczeniach wojennych i wszelkimi środkami zwalczać projekt budżetowy. Jeśli wskutek tego parlament stanie się niezdolny do pracy, odpowiedzialność za to spadnie na Koło polskie, a nie na Związek ukraiński, który wobec konieczności państwowych spełnił swój obowiązek (?)

Parlament w permanencyi.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń, 18 grudnia.

Komisja budżetowa obradowała całą noc wczorajszą. Kroniki parlamentu austriackiego zapisują „złotymi” zgłoskami imię nowego „bohatera” p. Gostincara, który przemawiał 13 godzin 29 min. i podobno wziął o długość kilkunastu sekund czy minut ostatniego posiadacza rekordu p. Baczyńskiego, zapewne ku wielkiemu podziwieniu jego dumy poselskiej... Zły duch obstrukcji natychmiast po przerwaniu obrad w komisji budżetowej przeniósł się z całym aparatem bezdennie nudnego gadania na plenarne posiedzenie Izby. Posiedzenie zaczęło się z miejsca od obstrukcji, wprzód formalnej następnie gadającej.

W przerwie między jedną a drugą kilku mówców mogło zabrać głos w kwestyi rzeczowej m. i. imieniem Koła polskiego p. Steinhaus, imieniem polskich socjalistów p. Liebermanna który w ostrych słowach zadeklarował się za wojnę z caratem.

Po kilku przemówieniach rozpoczęła się gadanina obstrukcyjna, zaczął ją wprzód Słowniec Verstowsek, po nim objął berło czeski nacjonalista Fressl, który przemawia do tej pory (godzina 2 w nocy) i odgrza się, że mówić będzie do 11 rano.

Posiedzenie, w myśl uchwały konwentu seniorów ma bowiem trwać tak długo, póki ustawa o świadczeniach wojennych nie zostanie zatwierdzona. Stronnictwa większości zdecydowały się na zwalczanie obstrukcji podzieliły między siebie służbę w permanencyi i podzieliły się w tym celu na szczyty tak, że w Izbie zawsze jest obecna liczba posłów potrzebnych do kompletu.

Izba w obecnej późnej godzinie nocnej przedstawia obraz poczekalni kolejowej na drugorzędnej „zawanej” stacyi lub jakiegoś domu noclegowego. W salach komisyjnych ułożyli się na kanapach i fotelach posłowie większości, bardziej odporni na sen i ci którzy w danej chwili należą do „kompletu Izby” siedzą w restauracyi lub... grają w „bridża”. Potrwa to zdaje się przez całą noc.

Rząd, jak opowiadają, odesłałby już z przyjemnością parlament na święta do domu i zamknąłby sesję. Obecnie nie mógł tego jeszcze uczynić, bo wczoraj obradowała Izba panów, której kilku uchwał rząd potrzebował, a teraz nie może przeszkadzać akcyi stronnictwa większości, zmierzającej do zwalczania obstrukcji. Najprawdopodobniej sząd zaczeka do piątku, jeśli do tego terminu nie nastąpi uzdolnienie Izby do dalszej pracy, nastąpi zamknięcie sesyi i rządu paragrafu 14-go.

Wied. n. (TBK). Konwent seniorów zgodził się, by po zatwierdzeniu ustawy o świadczeniach wojennych, zatwierdzono sprawy nietykające poselskiej, przedłożenie o regulaminie, pragmatykę służbową i prowizoryum budżetowe. Prezydent oświadczył, że zaproponuje Izbie, by specjalną debatę nad świadczeniami przeprowadzono w dwu grupach. Plenarne posiedzenia odbywać się będą codziennie, w razie potrzeby i w sobotę.

Obstrukcja trwa dalej.

Wiedeń (TBK). W komisji budżetowej po całonocnym posiedzeniu, około godz. 11. przewodniczący przerwał posłowi Korosecowi oświadczeniem, że obecnie odbędzie się zapisywanie się mówców do rozprawy nad pierwszym punktem porządku dziennego plenarnego posiedzenia Izby, dlatego przewodniczący przerywa posiedzenie komisyi.

IZBA POSŁÓW.

(129 posiedzenie XXII sesyi z dnia 17 b. m.)

Wiedeń. (TBK). Na początku wczorajszego posiedzenia p. Burzwał oświadczył, że on i jego towarzysze wiedzieli, że p. Hummer w dzisiejszym głosowaniu mówców do obrad nad ustawą o świadczeniach wojennych dwa razy głos swój oddawał. Stronnictwo mówcy protestuje przeciw temu i nie może uznać wylosowania za ważne. Mowca wnosi, aby dokonano powtórnie wylosowania, oraz żąda imiennego głosowania nad tym wnioskiem. Dalej wnosi, aby ustawę o świadczeniach usunięto z porządku dziennego i aby przerywano posiedzenia aż do wygotowania sprawozdania o pragmatyce służbowej.

P. Stark również się żalił na postępowanie przy wylosowaniu mówców. W tej sprawie przemawiało jeszcze kilku czeskich radykałów.

Wszystkie wnioski czeskich radykałów odrzuciła Izba w zwykłych głosowaniach 274 głosami przeciw 20 i 334 przeciw 87. Imiennego głosowania nie było, gdyż Izba na zapytanie przewodniczącego orzekła, iż imienne głosowanie jest tu nie dopuszczalne.

Następnie ogromną większością uchwalila Izba rozpocząć II czytanie ustawy o świadczeniach wojennych. (Wielka wrzawa na ławach czeskich radykałów.

którzy protestują przeciw temu, że prezydent nie uczynił zadość ich żądaniu co do nowej listy mowców).

Wśród wrzawy spawozdawca Stölzl rozpoczął dyskusję. Lewica nagrodziła jego mowę oklaskami. Potem zabrał głos sprawozdawca mniejszości Lieberman.

P. Lieberman wystąpił ostro przeciw stronnictwom, prowadzącym w Izbie obstrukcję, a w szczególności przeciw radykałom czeskim. Ilekroć stronnictwa w Izbie chcą pracować, przychodzą z zasadzki jak dzikie zwierzęta drapieżne, stronnictwa obstrukcyjne. Chwytają rzekomo rząd za głowę i wołają: pieniądze lub życie! Żądają kiesy rządowej, a jeśli rząd im nie da, wszczynają obstrukcję i szkodzą nie rządowi lecz ludności, parlamentowi i demokracji. (Oklaski na ławach socjalistycznych). Mowca uzasadniał następnie swe votum mniejszości przeciw ustawie o świadczeniach wojskowych, którą uważa za wrogą dla robotników. Prosi, aby Izba przyjęła jego wniosek o przejście nad tą ustawą do porządku dziennego. Chociaż socjaliści zwalczają tę ustawę, to mimo to daleka jest od nich myśl popierania imperializmu serbskiego. Muszą odnosić się się wrogo do pewnych żądań serbskich, które popiera oficjalna polityka rosyjska, a do których podżerają Serbów panslawiści. (Oklaski). Socjaliści polscy w interesie swego narodu w razie wojny z Rosją oddadzą wszystkie swe siły Austrii, jako swej naturalnej sojusznicy. (Oklaski na ławach socjalistów polskich).

Nikt w Austrii nie myśli o wojnie zaczepnej przeciw Rosji, podczas gdy co tygodnia napływają do Galicji całe chmary szpiegów rosyjskich; tysiące rubli rozrzuca się po kraju na agitację, a w dziennikach panslawistycznych opowiada się najstraszniejsze bajki o ucisku Rosyan w Austrii, których tam w ogóle nie ma. Mówi się, że oficjalna polityka rosyjska nie jest identyczna z panslawizmem, ale carat i panslawizm są bardzo do siebie braćmi. Naród polski trzyma straż i zdecydowany jest, jak ongi odpierał Turków, walczyć dziś przeciw barbarzyństwu caratu celem obrony swej wolności i wolności Europy. (Oklaski na ławach socjalistów polskich.) Dopóki siły socjaliści polscy, póty nie ucichnie głos, domagający się Polski wolnej i niezależnej, głos ten stawać się będzie coraz potężniejszy, a fakt, że sprawa jest słuszną, daje rękojmię, że nadejdzie czas, że spełnią się żądania zawarte w tym głosie. (Potakiwania wśród socjalistów polskich). Polscy socjaliści, jako Polacy i socjaliści, wstępują w ten ruch. Jeżeli socjaliści polscy w ten sposób występują, to czynią to ze świadomością, że służą ideałom i humanitarności. Socjaliści polscy nie chcą wojny, ale wiedzą, że pokój do Polski nie wróci dopóty, póki carat nie zostanie złamany. Sprawa polska jak klin wciska się w Europę i póki carat i junkrzy pruscy bić w ten klin będą, tem silniej będzie się on wciskał. (Oklaski na ławach socjalistów).

Następnie przemawiali pp. Jukel i Renner, który również zwalczał obstrukcję.

P. Gustaw Gross przemawiał przeciw obstrukcji radykałów czeskich.

P. Körner podniósł z zadowoleniem, że rząd przyrzekł uwzględnić w przepisach wykonawczych życzenia wypowiedziane przez posłów i usunąć niektóre ostrości ustawy.

P. Steinhäus podniósł, iż Koło polskie jest zdania, że obecne przedłożenie jest kodyfikacją prawa koniecznej obrony państwa. Koło polskie domagało się szeregu poprawek w tej ustawie, w szczególności, aby ustawa obowiązywała tylko na wypadek wojny, aby osoby pociągnięte do świadczeń wojennych zajęte były tylko po za linią ognia, aby osoby młodsze powoływano przed starszymi i aby o ile możności powoływano je do takich robót, do których nadają się na podstawie swego zawodu. Wszystkie te życzenia zostały uwzględnione. Zarzut, jakoby stronnictwa rządowe bez jakichkolwiek wątpliwości i reakcji przyjęły tę ustawę nie jest uzasadniony. Mowca wskazuje na dalsze żądania i wyraża nadzieję, iż znajdą one posłuch u rządu. W końcu oświadcza, że Polacy uży-

skawszy uwzględnienie szeregu swych żądań, głosować będą za ustawą.

Min. obr. kr. Georgi zaznacza, że zadaniem parlamentu i posłów jest uspokoić ludność i sprostować mylną i niepokojącą interpretację, jaka tu i ówdzie się pojawia. Ustawa jest wobec teraźniejszych czasów postępowem albowiem zakreśliła ustawowe granice w powoływaniu do świadczeń wojskowych. Ustawa jest państwowym prawem koniecznej obrony i przedstawia znaczne korzyści już choćby ze względu na wyprowadzenie zasady od zbrodzenia.

Szef sekcji Reuter daje wyjaśnienia w duchu swych wywodów w komisji.

Po przemowie p. Damma (niem. agr.) przemawiał p. Verstovsek (stow. p. lud.) przez kilka godzin po słowacku.

Następnie zabrał głos p. Fressl (cz. nac. soc.). Posiedzenie trwa dalej i potrwa prawdopodobnie całą noc.

Wiedeń. (TBK). Godzina 2 w nocy. W Izbie posłów mówi p. Fressl. Wielu posłów śpi w salach klubowych i komisyjnych.

IZBA PANÓW.

Wiedeń. (TBK). Izba panów zebrała się wczoraj popołudniu na posiedzenie, na którym uchwalila ustawę o kontyngencji rękrota, ustawę o wsparciu dla rodzin osób powołanych do mobilizacji i o dostawie kpmi, wreszcie ustawę o loteryi klasowej.

W dyskusji nad tym ostatnim przedmiotem oświadczył p. Piniński, że oddawna jest przeciwnikiem loteryi, jako potępienia godnego źródła dochodów państwowych. Loterya przyczynia się tylko do wawołania namiętności gry wśród ludności najniższych warstw, które jest strasznym nieszczęściem. Mowca jest wdzięczny rządowi, że wreszcie przystąpił do usunięcia loteryi liczbowej. Z 40 milionów, które rocznie wpływają do kolektur loteryjnych, płynie teraz przeważna część do kas oszczędności. Jest obowiązkiem państwa przez odpowiednie wychowanie młodzieży i przez pouczanie ludności zwalczać wszędzie namiętność do gry. Ze strony cywilizowanej Europy musi się też złożyć „veto“ przeciw istnieniu międzynarodowej jaskini gry w Monaco. Tak samo, jak loterya liczbowa, tak i ta uprzywilejowana jaskinia zbójcka powinna być usunięta w interesie całej Europy. Loterya klasowa jest w każdym razie niniejszym złem, niż liczbowa i dlatego mowca będzie za nią głosował.

Następne posiedzenie we czwartek o godz. 11 rano.

Wypadek ministra Hussarka.

Wiedeń. (TBK). Min. ośw. Hussarek, który po oledzie w Jockey Clubie miał udać się na konferencję w parlamencie, pośliznął się na schodach i upadł tak nieszczęśliwie, że naciągnął sobie ścięgna w lewym kolanie. Zawezwano stację ratunkową, która ministra odwiozła do sanatorium Löw'ego, gdzie poddaje go badaniom promieniami Röntgena. Minister Zaleski, który był w towarzystwie Hussarka, zawiadomił natychmiast o wypadku jego żonę, która bezzwłocznie udała się do męża do sanatorium. Następnie p. Zaleski udał się do parlamentu, aby usprawiedliwić ministra, że nie może przybyć na konferencję.

Badanie promieniami röntgenowskimi stwierdziło u ministra przerwanie ścięgna w lewym kolanie. Sądzą, że leczenie chorego potrwa 2—3 tygodni.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Slav. Corr.“ donosi, że wypadek min. Hussarka nie jest groźny. Idzie tylko o nadwężenie kolana, które wymagać będzie kilkudniowego leżenia w łóżku. Minister będzie przeniesiony do salonu w ministerstwie, gdzie będzie mógł prowadzić dalej sprawy swego resortu.

Kovacs uwolniony.

Budapeszt. (TBK). Na podstawie werdyktu przysięgłych trybunał uwolnił Kovacsa.

Jubileusz długów Austrii.

Wiedeń. (TBK). Wczoraj w południe komisja długu państwowego odbyła uroczyste po-

siedzenie z okazji 50-letniego swego jubileuszu. Minister skarbu Zaleski odczytał pismo własnoręczne cesarza z życzeniami dla komisji, poczem podniósł wielkie znaczenie i działalność komisji od czasu jej powołania do życia. Jubileusz ten jest dowodem postępów, jakie konstytucja w tym czasie poczyniła, oraz wzmocnienie stosunków kulturalnych i gospodarczych państwa.

KRONIKA.

Kalendarzyk:

Dziś (18. grudnia): rzym-kat. Gracyana. — gr. kat. Sawwy.

Wschód słońca o g. 7:18 rano, zachód słońca o g. 3:23 po południu.

Prognoza na dziś:

Galicya wschodnia: Zmienne, później wylśnie się, niepewnie, nieco zimniej, zachodni młyny wiatr. Galicya zachodnia: Zmienne, pochmurno, niepewnie, nieco zimniej, zachodni ożywiony wiatr.

Repertuar teatru miejskiego:

We wtorek, 17 grudnia, po raz 1-szy (nowość) „Kochany Augustynek“ (Der liebe Augustin) operetka w 3 aktach R. Bernauera, przekład Wincentego Rapackiego, muzyka Leona Falla. Abonament nr. 17.

W środę, 18 grudnia po raz 2-gi „Kochany Augustynek“ operetka Falla.

Kino „KOPERNIK“ (Sans rival) Kopernika 2 Dziś owy program. Sensacyjne dramaty i humoreski. 4136

(i) 1863 — 1913. Posiedzenie sekcji obchodowej komitetu 1863—1913 odbyło się wczoraj wieczorem w sali obrad magistratu pod przewodnictwem prezesa komitetu p. Edmunda Riedla. Na posiedzeniu uchwalono program obchodu w miesiącu styczniu r. p. I tak: W niedzielę 19. stycznia mają być urządzone odczyty o roku 1863 we wszystkich stowarzyszeniach. W poniedziałek 20. stycznia: Wieczór w Kole literackim. We wtorek 21. stycznia: Zebranie uczestników powstania z roku 1863 w sali ratuszowej. Wczoraj przyjęcie weteranów i gości przez reprezentację miasta. W środę 22. stycznia: nabożeństwo w katedrze z kazaniem; w południe Akademia w teatrze. Wieczorem przedstawienie w teatrze poprzedzone odczytem. W ciągu dyskusji wyrażały się pewne propozycje co do uzupełnienia programu, nad którymi komitet będzie obradować. Wybrano też drugiego sekretarza komitetu w osobie p. Antoniego Lecha dziennikarza. Przed obchodem komitet ma jeszcze odbyć jedno posiedzenie.

Odnaczenia. Z Wiednia telegrafują: Arc. Marya Józeta mianowała Helenę z hr. Mycielskich Zaleską damą Krzyża gwiazdźistego.

Cesarz nadał st. insp. kol. państw. Edwardowi Bielańskiemu krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa, a inspektorom kol. państw. Józefowi Łysakowskiemu i Waleryanowi Steczkowskiemu tytuł radcy cesarskiego.

(i) Nie odgadł swego losu... Odgadnięcie przeszłych losów, które człowieka czekają, było zawsze i będzie dla każdego szczytem pragnień, zwłaszcza dla tych, których życie nie obfituje w rozkosze. Z tej słabości ludzkiej umieją korzystać sprytne i rafinowane indywidua i „nie orząc, nie siejąc“, zbierają bogate plony. Jednym z nich był zamieszkały we Lwowie przy ul. Słonecznej 1. 18 „rabin-cudotwórca“ Jechel Fischer recte Schreiber, autor broszury „O bogobojności prawdziwej, przewodnik duchowy w życiu doczesnym na tym świecie ziemskim, aby sobie zdobyć wyższy świat duchowy“. Broszura ta napisana po polsku, chociaż autor włada tym językiem bardzo słabo, a pisać wcale nie umie, jednak składa się z kilkunastu zaledwie stron, ze względu na zawarte w niej „zbawienne“ wskazówki, kosztuje tylko... 5 koron. Do tego „cudownego“ człowieka zjeżdżali też ludzie z całego kraju, spragnieni wiadomości o swych przyszłych losach. Sława „cudotwórcy“ wybiegała i poza granice kraju, napływały więc z całego świata listy, zaopatrzone w pieniądze i fotografie, z których „wróżbita“ przepowiadał naiwnym ich przyszłość. Klientami cudotwórcy nie byli tylko ludzie ze sfer niższych, ale i t. zw. inteligencja, od której przychodziły listy z Monachium, Bukaresztu a nawet i z głębi Rosji. Poczekalnie „cudotwórcy“ zalegały codziennie rzesze klientów, a „wróżbita“ przy pomocy swego pomocnika,

który już przedtem w pierwszym pokoju spisywał generalia klientów i zasięgał potrzebnych informacji, czytał z książki losy przyszłości danego petenta. Wczoraj wieczorem zgłosił do „cudotwórcy” pewien człowiek i po półgodzinnym słuchaniu bajek wróżbity, oświadczył mu, że jest agentem policyi Dwornickim i ma polecenie aresztowania wróżbity za oszustwa; dowodem oszukańczych manipulacji „rabina” jest to, że nie mógł sam sobie wywróżyć, iż będzie aresztowany.

Główna stacja aeronautyczna będzie zbudowana wkrótce w Poznaniu.

Napad bandycki. Z Mysłowic donoszą: W niedzielę po południu na dwóch urzędników kopalni „Przemysła”, wiozących 38.000 marek na wypłatę do Brzezinki, napadło czterech uzbrojonych bandytów, którzy zatrzymali konie i wezwali urzędników Weissa i Jarczyka do wydania pieniędzy. Gdy ci odmówili, bandyci dali kilkanaście strzałów i zranili ciężko Jarczynę w twarz i ramię. Woźnica zaciął konie, ale napastnicy zdołali zabrać worek z 19.000 marek i zbiegli bez śladu. Stan Jarczyka bardzo groźny.

Doskonała nauczka dla głupich. Chłopi ruscy w Woli Michowej wyciągnęli w obawie przed wojną swe oszczędności z Kasy oszczędności w Sanoku i aby je zakryć dobrze przed okiem wroga, włożyli w blaszaną puszkę i ukryli w cerkwi w bezpiecznym miejscu. Niestety do tego bezpiecznego miejsca dostali się złodzieje i skradli chłopskie oszczędności.

Macoch pragnie się ożenić. Damazemu Macochowi i tow. odczytano już motywy wyroku. Macoch prosił o zdjęcie zeń święceń kapłańskich, aby mógł poślubić ową Kijowiankę, która gotowa z nim dzielić losy nawet w katordze.

Pożar w Zakopanem. Wczoraj o godzinie 9. rano wybuchł w Zakopanem groźny pożar w drewnianej willi Wiselmana przy ul. Marszałkowskiej, który mimo energicznej akcji ratunkowej, zniszczył całą willę doszczętnie. Szkoda jest bardzo znaczna.

Kulinarne ambicje Wielkiej Brytanii. W obradach pokojowych w Londynie udział biorą jak wiadomo, przedstawiciele wszystkich państw bałkańskich, nie wyłączając Grecji, która dotychczas nie wsunęła jeszcze miecza do pochwy. Anglia prawdopodobnie postara się o to, by gładnie przyjąć bałkańskich mętów stanu. Chociaż pod tym względem tradycje Albionu nie są zbyt

świetne. Z pewnym smutkiem opowiada n. p. „Spectator” o tem, jak raz pewnego ministerstwo skarbu wystąpiło z propozycją, by przy pewnej sposobności przyjąć oficjalnych gości obcych śniadaniem, składającem się z zimnego mięsa i gorących kartofli, oblanym winem czerwonym i piwem. Zbyt wygórowane wydatki na wino powetowano sobie oszczędnością na piwie...

Jakże inaczej wyglądają słynne dyplomatyczne „dèjeuners” w Paryżu, które wykwintem zbliżają się do najsmielszych marzeń Lukullusa „Spectator” zupełnie seryo wyraża nadzieję, że rząd tym razem odstąpi od względów oszczędnościowych i wystąpi z całą świetnością, by ośmić przybyszów. Czy to się przyczyni do pomyślnego wyniku konferencji — przyszłość pokaże.

Depesze „Ekonomisty”.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.) Urzędowe sprawozdanie w sprawie Prochaski i potaniecie pieniędzy w Berlinie wpłynęły korzystnie na wczorajszą giełdę. Tendencja była silna.

Alpiny zyskały 11 K, Skoda, Kredyty i Koleje państwowe również poszły w górę. Wszranach Praskie żelazo zyskało 39 K, Bodencredit 9 K, Galicyjskie Karpaty 14 K, renty się poprawiły również.

Zmiana kompetencji.

Wiedeń. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu centrali polityczno-handlowej zgłosił opawski Izba imieniem wszystkich austriackich Iz handlowych i przemysłowych rezolucję, oświadczającą się przeciw przeniesieniu państwowego popierania przemysłu z ministerstwa robót publicznych do ministerstwa handlu. W posiedzeniu tem wzięcie udział sekretarz lwowskiej Izby, poseł dr. Stesłowicz.

Sprawozdania giełdowe i towarowe.

Spirytus.

Wiedeń 17 grudnia 1912 (telefon własny). Za towar kontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Nl. płacono 59— do 60—. Gotówką — i —. Tendencja: silna.

Ropa.

Dzienne ceny ropy targu lwowskiego z dnia 17 grudnia 1912 r.

Wszystko za 100 kg. netto.

Sprawozdanie zaprzysiężonego sensala Alfonsa Gostkowskiego. Lwów Pasaż Hausmana t. 1, tel. Nr. 1069

Ceny podane w halerzach za 100 kg. loco cysterna: stacja Borysław, zamknięcie notowań godz. 5 popoł.

Waluta (termin dostawy):

15 grudnia	671—674
31 grudnia	683—685
styczeń-luty-marzec	693—695
luty-marzec-kwiecień	700—702
rok 1913	740—750

Tendencja: Usposobienie wyczekujące, wobec braku transakcyi ceny podane przypuszczalnie na podstawie ofert.

Zboże.

Budapeszt dnia 17 grudnia 1912.

Pszenica na kwiecień 11.75—11.76, pszenica na maj —, Zyto na kwiecień 10.28—10.29, Owies na kwiecień 10.90, Kukurudza na maj 7.49—7.50

Oferty: mierne.

Chęć kupna: mierna.

Usposobienie: słabe.

Pogoda: deszcz.

Zamknięcie giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 17 grudnia 1912.

Dzisiaj o godz. 2.30 popoł. notowano.

Akcyje austr. Zakładu kredyt. 600.50, Akcyje węgierskiego Zakładu kredyt. 768.50, Akcyje Anglobanku 314.75, Akcyje Unionbanku 356.—, Akcyje Länderbanku 476.00, Akcyje Bankvereinu 491.30, Akcyje Bodenkredit 1142.—, Akcyje galic. Banku hip. 623.—, Akcyje Praskiego Banku kredytowego —.—, Akcyje kolei państwowych 635.50, Akcyje kolei os. ud. 96.00, Akcyje kolei póln. 4720.—, Akcyje kolei czerniowieckiej 000.—, Akcyje Alpiny 957.50, Akcyje Rima Muranyi 675.50, Akcyje Prag. Towarz. żel. 3224—3226, Akcyje Fabr. broni 857.—, Akcyje tureckie tytoniowe 276.00, Akcyje gal. Karpackiego Tow. naft. 734.00, Oblig. węg. indemniz. —.—, Renta majowa 82.35, Renta kor. austr. 82.45, Renta kor. węg. 82.20, 55 l. list. Tow. kred. z emsk. 81.90 4-proc. listy Banku hipot. 82.25, 4 pół proc. l. Banku hip. 89.50, 5-proc. list. Banku hipot. —.—, 4 proc. listy banku kraj 85.75, 4 i pół proc. B. kr. 91.50, 4-proc. gal. Oblig. prop. 94.25, 4-proc. gal. pożyczka kraj. z r. 1896 82.50, 4-proc. pożyczka m. Lwowa 86.—, 4-proc. pożycz. m. Krakowa 81.25, Losy turr. 209.25, Marki 118.35, Ruble 254.—, 5-proc. renta rosyjska 123.35, 102.50, Akcyje Skoda 689.00, Galic. Bank kred. 94.25-95.25, Powoz. Bank depozytowy 491.—, Nowa renta koron. austr. —.—

Usposobienie silne z powodu lepszej sytuacji politycznej i silnej zagranicy. Renty poprawiły się.

CLAUDE FARRERE.

63

WALKA.

Przełożyła

Jadwiga Mroczkowska.

Hiratu Takamori zrobił pół obrotu. Tatsouta zbliżał się do Nikko i zetknął się z nim.

— Swoboda poruszeń podczas nocy.

— Jutro niech się pan uda do Matsou-shima.

— Dobrze — rzekł Hiratu.

— Admiral chce wiedzieć imię oficera, który objął komendę Nikko po zburzeniu blokhausu.

— To ja: wicehrabia Hiratu... Hiratu shishakou...

Opuścił swe imię, a powtórzył tytuł rodowy, by wszyscy przodkowie dostali należną im część zaszczytu, okazanego ich potomkowi.

Dwa okręty oddalały się już, uniesione — pędem.

— O Takamori san — zawołał oficer z Tatsouta — miło mi oznajmić ci szczególne zadowolenie admirała i jego zamiar zrobienia chwalebnej wzmianki o tobie w raporcie do Boskiego Władcy...

Bez słowa odpowiedzi wicehrabia Hiratu skłonił się aż do ziemi. Gdy się podniósł, Tatsouta znikł mu już z oczu...

Jeden z trębaczy przeszedł przez pomost i piął się po drabinie. Hiratu Takamori przywołał go, i dał rozkaz otrąbienia przygotowań do wieczornego spoczynku.

— Ułożyć na tylnym pomoście zmarłych, z należną im czcią...

Noc zapadała szybko. Rozniecono ognie sygnałowe, służące do oznaczania pozycji i wskazywania drogi. Hiratu Takamori zrzekł się na jakiś czas obowiązków tymczasowego komendanta i opuścił pomost, chcąc się przejść wzdłuż zburzonego Nikka.

Prądy elektryczne zostały przerwane. Lecz, dzięki sprytowi i zręczności, zdołano zaprowadzić prowizoryczne prądy tak, iż całe prawie oświetlenie było normalne.

Skończywszy oględziny, Hiratu Takamori przeszedł na tylną część pomostu i złożywszy dwa staroświeckie pokłony, zrobił przegląd umarłych.

Było ich trzydziestu dziewięciu. Ułożono ich jednego przy drugim, we dwa rzędy, przy podwójnym wystrzale z wielkich bliźniaczych dział. Strzępy ich ciał zostały pozbierane i pozaszywane w worki z szarego płótna i spali tak wszyscy a ciche ich twarze uśmiechały się w promieniach miesiąca.

Dwaj podoficerowie, z latarkami w rękach oświecali każdą twarz z osobna. Podporucznik wywoływał imiona. Przeszedł najpierw obok trzech pustych worków. Nie odnaleziono szczątków zmarłego komendanta i dwóch oficerów.

Przy czwartym worku, podporucznik wymienił:

Kapitan okrętu, Herbert W. Fergan.

Hiratu Takamori nachylił się.

Angielski oficer został ugodzony odłamkiem granatu poniżej brody w samo gardło. Zostały przecięte obie arterye, stos pacierzowy porażony.

— Gdzie został zabity? — zapytał Takamori.

— W wieży 305.

— Hej! Śmierć wszędzie nas znajdzie!... To była cała mowa pogrzebowa nad zwłokami Herberta Fergana.

Przy piątym worku, podporucznik wymienił: — Porucznik okrętu Yorisaka Sadao.

Hiratu Takamori stanął jak wryty, otworzył usta, chcąc przemówić i zamilkł.

Trup markiza Yorisaka miał szeroko rozwarte oczy. A te oczy zdawały się naprawdę patrzeć... patrzeć wprost przed siebie — wprost po przez życie, pogardliwie, dumnie, tryumfalnie.

Przyspieszając nieco nierównego kroku, wicehrabia Hiratu Takamori przebiegł mimo dwóch szeregów uspiętych twarzy.

Podporucznik, salutując, chciał odejść. Wicehrabia go zatrzymał:

— O — Yoshitane-san, czy zechcesz uczynić mi zaszczyt towarzyszenia mi do mojej kajuty?

— Uczynię to z całym szacunkiem — odpowiedział uprzejmie podporucznik.

Zeszli razem. Na znak, dany przez wicehrabiego, podporucznik ukląkł w pośród tatami, na najwygodniejszym aksamitnym kwadracie.

— Daruj mi moją niegrzeczność — rzekł Hiratu; muszę bowiem popełnić wobec ciebie pewną niewłaściwość — wyznaczyć nocną służbę.

— Błagam cię, uczyn to — rzekł podporucznik.

Weszli podoficerowie, którym wicehrabia dawał rozkazy. A gdy już wszyscy odeszli, Hiratu Takamori wziął pedzel i nakreślił na dwóch stronach swego notesu kilkaset znaków, starannie wykaligrafowanych.

— Daruj mi — rzekł jeszcze — lecz wszystko to było koniecznością.

Wydarł obie kartki z notesu i podał je podporucznikowi.

(C. d. n.)